

## آزمایشی سنجش

### کل زبان فارسی سوم

## طراح و گردآورنده : مهرداد امجدیان

### آوبین فراسوی راهی نوین

۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های گزینه «۳» همگی دخیل هستند. گزینه ۱: سروش و زبان، فارسی است و ریشه آن پهلوی است. گزینه ۲: «آوا و ویژه» فارسی است. گزینه ۴: سخن، فارسی است و ریشه پهلوی دارد.

۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

عجب که لیلی را دل نسوخت بر مجنون (دل لیلی بر مجنون نسوخت)  
مضاف‌الیه فک اضافه مضاف

۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. همسایه‌مان که یک سال پیش آه نداشت (آه = مفعول)

داخل آدم شده (داخل آدم: گروه مسندی)

برویبایی پیدا کرده (برویبایی: گروه مفعولی)

کاش کلاهد هم یک خرده پشم داشت (کاش: قید)

این همسایه‌ی بی‌سروپا و یکتا قبا از بس سگ دوی کرده (یکتا قبا: معطوف به صفت)

شر و ور بافته (شر و ور: گروه مفعولی)

۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. «اجتهاد، سنبه، دنبال، اجتناب، منبع، تنبور» مشمول فرآیند واجی «ابدال» اند.

۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

خواهش = (خ ا ه - ش: پنج واج) // آهنگ = (ء ا ه - ن گ: شش واج) // شکایت = (ش - ک - ا - ی - ت: هفت واج)

۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. این بیت فاقد نقش تبعی است. عمر خود، خود می‌کنی ضایع  
مضاف‌الیه نهاد

۷- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. درد: فعل دعایی نیست.

۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۲، ۴: اسم + اسم ← مرکب / گزینه (۳): اسم + بن مضارع ← مرکب

۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (چون مدتی گذشت: دوجزئی، ناگذر) - (خیر به دختر علاقه‌مند شد: سه‌جزئی گذرا به مسند) (وی جان خود را به دست او باز یافته بود: سه‌جزئی گذرا به مفعول)

۱۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وصفی: یک گلوله، گلوله‌ی بزرگ، این گونه، کاسب دوره‌گردی (۴ مورد)

اضافی: قلبش، گلوله‌ی نخ، سینه‌اش (۳ مورد)

۱۱- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. آغوش بر جان دردمند من جز سردی و حلال چه [چیز را] می‌بخشد.

گروه متمم مفعول فعل

۱۲- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. «ت» در می‌داندت، مضاف‌الیه برای وظیفه است.

۱۳- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژه‌های گزینه «۴» دو به دو متضادند، اما سایر گزینه‌ها مترادف دارند.

۱۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱) مضارع دوم معذوری معذور ← تکرار

گزینه (۲) کافر کافر ← تکرار

گزینه (۳) غلغل ز گل و لاله ← معطوف

۱۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «مناصب عالی» در گروه واژه‌ها املائی غلط دارد.

۱۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در این گزینه املائی «ثمر آبی» درست نیست.

۱۷- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. املائی صحیح واژه‌های غلط عبارتند از: «اخذ غرامت، فلک شعوده‌گر، حیّز انتفاع،

زمهریر غریب، آجودان مخصوص»

۱۸- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی (۱) میرزا ← شاخص

گزینه‌ی (۲) مشهدی ← شاخص

گزینه‌ی (۴) حاج ← شاخص

## آزمایشی سنجش

### کل زبان فارسی سوم

۱۹- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (همین که روی تو دیدیم) (باز شد در دل) (چه حاجت است در دل زدن) (بیا) (بنشین) (اگر به قصد هلاک من آمدی) (برخیز) (ورت ارادت صلح است) (مرحبا) (بنشین) (۱۰ جمله)

۲۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (همین که روی تو دیدم ← گذرا به مفعول)

(در دل باز شد ← سه‌جزئی گذرا به مسند)

(اگر به قصد هلاک من آمدی ← ناگذر)

(برخیز ← ناگذر)

۲۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (همین که روی تو دیدم ← خبری)

(باز شد در دل ← خبری)

(اگر به قصد هلاک من آمدی ← التزامی)

(برخیز ← امری)

۲۲- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. ترکیب اضافی: روی تو، در دل، در دل، ترکیب وصفی: چه حاجت

۲۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (روی: مفعول) (باز: مسند) (دل دل زدن: گروه نهادی) (من: مضاف‌الیه)

۲۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. چه + حاجت + است + φ + در + - + دل + زد + + ن + ب + آ + φ + ب + نشین + φ + (۱۵ تک‌واژ)

۲۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (باز شد در دل، مضارع اول) (چه حاجت در دل زدن، مضارع دوم)

۲۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (مضارع دوم: [تو] بیا، [تو] بنشین.) (مضارع سوم: اگر [تو] به قصد هلاک من آمدی، [تو] برخیز.)

۲۷- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

مسخ + قصه + ی + دل + وا + پس + ی + ها + ی + همه + ی + انسان + ها + است + Ø ← ۱۵ تک‌واژ

مسخ + قصه + ی + دلواپسی‌ها + ی + همه + ی + انسان‌ها + است ← ۹ واژه

۲۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

دیشب در همان ساعات اولیه‌ی عملیات، خطوط دفاعی دشمن فرو ریخت.

هسته

۲۹- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (آشنایان = آشنا + ی + ان) (بیگانگی = بیگانه + گ + ی) (سایه‌ای = سایه + ا + ی) (گیسوان = گیس + و + ان)

۳۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. «تراوشات» کاربرد درستی ندارد زیرا «تراوش» فارسی است و «ات» جمع عربی نمی‌گیرد.

۳۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی «۲» املائی بعث و خشم غلط نوشته شده است. املائی درست آن «بأس و خشم» است.

۳۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. گ (۱) سراپا: قید دیدن دلداری: گروه مفعولی

گ (۲) روان: مسند گه: قید زمان

گ (۳) وصال: نهاد سرمست: مفعول (سر مست و دل هشیار: گروه مفعولی)

۳۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. جمله سوم: برایت بگویم (گفتن از، را) (پرسیدن از، را)، هر دو جمله چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم

۳۴- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. روی در نقصان گزارد ماه چون گردد تمام؛ تمام شکل درست آن «گذاارد»

۳۵- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. گ (۱) قدم کاروان کوی تو: مضاف الیه مضاف‌الیه

گ (۳) سزای همت خود: مضاف الیه مضاف الیه / پادشاه ملک وجود: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گ (۴) طواف کعبه‌ی کوی تو: مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گ (۲) پدیده‌ی همه کون و مکان

هسته صفت مضاف‌الیه مضاف‌الیه

۳۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. املائی درست واژه‌ها: طیره عقل، شاهد غضبان، اغرا و تحریک، صلاح معیشت، ملک سباع

۳۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. خواهش: خ ا هـ ش = پنج واج

تهایی: تـ ن هـ ای ی = هفت واج

۳۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه «۱» «متمم فعلی» وجود دارد و از اجزای اصلی جمله، به شمار می‌آید، اما در سایر گزینه‌ها «متمم فعل» وجود ندارد.

۳۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. (سختیف: کم‌خرد) (سخته: سنجیده و خوب) (استجاره: پناه خواستن) (مسح: کشیدن دست تر بر سر یا پا) (گزیر: چاره)

۴۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. تکیه در «اسم و صفت» روی هجای پایانی است، بنابراین واژه‌های «روزگار، صنوبر، دادار، نوازشگر، تهرانی، قربانی، دوست» که همگی یا اسم و یا صفت هستند، تکیه‌ی آن‌ها روی هجای پایانی است.

۴۱- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. خلاصه و زیده

۴۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

در مصراع اول، املا‌ی واژه «نذیر» غلط آمده است. املا‌ی انتخاب شده با توجه به واژه «انذار» است.

۴۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ای که در کوی محبت دامن افشان می‌روی/با تو هستم/

۴۴- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در املا‌ی داده شده املا‌ی واژه‌های «مرحم و بر حضر» غلط است. شکل صحیح آن: «مرهم و برحذر» است.

۴۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. (مشتق: نامور، گذشته) (مرکب: سخن‌سرا) (مشتق - مرکب: طبع‌آزمایی)

۴۶- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پدر ناگهان گوشم بمالید.

۴۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به + شام + گاه + آن + طور + ب + نگر + Ø + که + گویا + روز + بای + د + در + آن + فرو + ب + رو + د + (۱۹ تک‌واژ)

۴۸- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. گ (۱) در مصراع دوم خود، همه، اوست، «همه» بدل و نقش تبعی دارد.

گ (۲) کدورت و غم: «غم» معطوف به «کدورت» و نقش تبعی دارد.

گ (۳) در این بیت اگرچه واژه‌ی تلخ تکرار شده است، اما چون تکرار در یک جمله نیست، فاقد نقش تبعی است.

گ (۴) در این گزینه واژه‌ی «تلخ» برای «تأکید» تکرار شده است و نقش تبعی دارد.

۴۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در میان واژه‌های داده شده، املا‌ی پنج واژه غلط است. عبارتند از: انذار مشرکان، منازعت و مکاوحت، چالاک و بی‌محابا، امارات و نشانه‌ها، شرارت و زعارت

۵۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. املا‌ی درست واژه‌ها: اصطناع، زرق، اغرا، اوان، ذمت، سباع، عظت (۷ مورد)

۵۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

پیرمرد شندَر غازی از وزارت فرهنگ می‌گرفت. (چهارجزئی گذرا به مفعول و متمم)

نهاد مفعول متمم فعل

۵۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. واژه‌های گزینه‌های ۱، ۲ و ۴ همگی صفت‌اند، اما گزینه (۳) اسم‌اند.

۵۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ساده: ناودان / مشتق: رفتن / مرکب: پیش‌برده / مشتق-مرکب: سه‌گوشه

۵۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. (دیدن، دانستن، یافتن، به شمار آوردن)

۵۵- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. (برانداخت ← کاهش) (نمی‌شنید: در اصل نَ + می‌شنید ← ابدال) (یگانه: یک + گانه ← ادغام)

۵۶- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. زمانی سراندر گریبان بماند ← «ماندن» دوجزئی (ناگذر)

۵۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. به سر سبز تو (سوگند می‌خورم) ای سرو (با تو هستم) که گر خاک شوم

۵۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شکل درست عبارت: کتابی را که دیروز از کتابخانه گرفته بودم، امروز پس دادم.

۵۹- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. او از خواهش‌های دیگر، چشم پوشیده بود (سه جزئی گذرا به متمم)

۶۰- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سحرخیزان و صبحگاهان: صامت میانجی ندارد.

۶۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. جای دل در سینه صد پاره آتشی دارم ← مفعول بعد از فعل آمده است.

۶۲- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. وصفی: زبانی پرمایه، زبانی توانا، فکر بارور، فکر آفریننده، هر قدر، این بنیاد، بنیاد مهم (۷ مورد) اضافی: وسیله‌ی اندیشیدن، تقویت این بنیاد، بنیاد زندگی، پرورش فکر، فکر مردم (۵ مورد)

۶۳- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. گزینه‌های «۲، ۳ و ۴» همه واژه مرکبند، اما بن مضارع در همگی وجود ندارد.

۶۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

چور کشم بنده‌وار ورکشدم حاکم است  
مفعول قید مفعول مسند

۶۵- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. کار + ش + نگر + ی + قالی + بود + و + در + آن + دستی + نازک + داشت + نقش‌بندی + اش + دل‌گشا + بود + و + رنگ + را + نگارین + می‌ریخت (۲۳ واژه)

۶۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. این بیت از کتاب زبان فارسی ص (۱۵۱) برگزیده شده است. همه گزینه‌ها، مفهوم بخشی از بیت را در بردارد، به‌جز گزینه «۳»

۶۷- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. آثار این گزینه همگی «سرگذشت‌نامه» هستند.

۶۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اوج قله کوه، حشو است.

۶۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. ۱ - خرگوش‌های کوچک ناگهان از خواب جستند. (دوجزئی، ناگذر)

۲ - گوش‌هایشان راست شد. (سه جزئی گذرا به مسند) ۳ - از بیرون صدایی شنیده بودند. (سه جزئی گذرا به مفعول)

۴ - از ترس خود را به انتهای لانه می‌چسبانند. (چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم)

۷۰- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کاروان حجاج از سمت مدینه به مکه حرکت کرد.

۷۱- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. تو را دریای رحمت بی‌کران است. دریای رحمت تو بی‌کران است (را ← فک اضافه)

۷۲- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. اگر باز به سویم آیی: ناگذر / دیگر از کف، آسانت ندهم: گذرا

۷۳- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. لباس آن مرد جوان / دو نفر شتر جمازه / دانشجوی نسبتاً کوشا

/ روسری سبز زینونی صفت مضاف‌الیه صفت مضاف الیه ممیز قید صفت

۷۴- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در میان واژه‌های داده شده، املا‌ی پنج واژه غلط است. عبارتند از: برخاستن آوا، خطا و زلت، دست خایان و انگشت گزان، مغنی و اهل طرب، ذمت و تعهد

۷۵- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. الف) ناچیز: نهاد / ب) زناچیز: متمم / ج) ناچیز: خوان: مسند / د) ناچیز: را: مفعول

۷۶- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. شکل ویرایش شده عبارت: «رئیس جمهور، اطلاعیه مهمی صادر کرد.»

۷۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در بیت «۱» اجزای جمله، همگی سرجای خود آمده‌اند، لذا شیوه‌ی گفتار عادی است، نه بلاغی.

۷۸- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. (مشتق: مستی، زندگی، رفتن) (مرکب: دردآلود، سنگدل، غیب‌نما، دلکش، طرب‌انگیز)

۷۹- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. در این بیت واژه‌ی «زاهدا» ندا و منادا و فعل آن به قرینه‌ی معنوی محذوف است. هم‌چنین در مصراع اول حذف به قرینه‌ی معنوی یافت می‌شود: تو با خود در جنگ [هستی] و من با هر دو عالم در صلح [هستم]

## آزمایشی سنجش

### کل زبان فارسی سوم

## طراح و گردآورنده : مهرداد امجدیان

### آوین فراسوی راهی نوین

۸۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

گ (۱) روزم سبه از پرتو آن چشم سیاه است  
نهاد مسند فعل اسنادی

گ (۲) به امید چه از تن غافلان را جان برون آید  
مضاف‌الیه نهاد

گ (۳) یکی ناسزا گفت در وقت جنگ  
مضاف‌الیه

کز چین جبین سلسله جنبان نگاه است  
مضاف‌الیه

به کشتن می‌رود چون خونی از زندان برون آید  
نهاد

گریبان دریدند وی را به چنگ  
مضاف‌الیه

در این گزینه نقش «وی» غلط آمده است. گریبان وی را دریدند و «گریبان» نقش مفعولی دارد.

گ (۴) گهی نالان چو ابر نوبهاری  
مسند

۸۱- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. املاي درست واژه‌های غلط: مهبط جبرئیل، برخاستن آوا، بدعت‌های زشت  
۸۲- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱): میرزا آقاخان کرمانی      گزینه (۲): سیف‌الله خان      گزینه (۳): سید هاشم سمسار  
شاخص شاخص شاخص

۸۳- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. («ش» در گفتش: متمم) (قتل: متمم)

(خמוש = خموش (باش) فعل به قرینه محذوف است: مسند)

۸۴- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. واژه‌های «یخچال، سپر، زین» در گذشته کاربرد داشته است و امروزه معنای جدید گرفته است.

۸۵- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه‌های ۱، ۳ و ۴ رابطه معنایی کلمات، «ترادف» است. گزینه (۲) «تضاد» است.

۸۶- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

جمله‌ی اول: بنای آزادی و آرامش را که به یک عمر ساخته بودم. (سه‌جزئی گذرا به مفعول)

مفعول فعل

[بنای آزادی] به یک نگاه فرو ریخت. (دوجزئی)

نهاد فعل

به صدای بلند به خود می‌خندیم. (سه جزئی گذرا به متمم)

متمم فعل

خندیدن در این عبارت به معنی تمسخر کردن است.

۸۷- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

سفارش آن شرکت داریبی

مفعول نهاد

۸۸- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه (۱) چشم ماه تابان  
مضاف مضاف‌الیه صفت مضاف‌الیه

گزینه (۲) سر سفره خدا  
مضاف مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گزینه (۳) ساخته دل او  
مضاف مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه

گزینه (۴) دانه‌های الماس تو  
مضاف مضاف‌الیه مضاف‌الیه مضاف‌الیه

## آزمایشی سنجش

### کل زبان فارسی سوم

## طراح و گردآورنده : مهرداد امجدیان

### آوین فراسوی راهی نوین

۸۹- گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه‌های «۱، ۳ و ۴» مفعول بر سایر اجزای جمله مقدم شده است. در بیت «۲»

ترتیب اجزای جمله چنین است: دستِ دشمن خون خوار را به احسان کوتاه ساز، همان‌طور که ملاحظه می‌فرمایید، مضاف‌الیه بر سایر اجزای جمله مقدم شده است.

۹۰- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. چه سود [دارد] آفرین بر سر انجمن

۹۱- گزینه ۱ پاسخ صحیح است. املاي درست کلمه‌ها: حیز، ذمت، هاضمه، مغایر، گزاردن (۵ مورد)

۹۲- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. سره‌نویسی و عربی‌مآبی

۹۳- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی (۱) کوتاه‌نظر

گزینه‌ی (۳) سودازده ← مشتق - مرکب

گزینه‌ی (۴) شیرین‌سخن

۹۴- گزینه ۳ پاسخ صحیح است. ل ب خ ن د ز ن ان = ۱۲ واج

۹۵- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. جمله‌ی اول: شاید ماندن من سببی دیگر نیز داشته است: سه جزئی گذرا به مفعول

جمله‌ی چهارم: من با او بسیار کوشیده‌ام: کوشیدن در معنی جنگیدن آمده است. سه جزئی گذرا به متمم

جمله‌ی پنجم: همه‌ی خوشی‌های زندگیم در سر این پیکار رفته است. دو جزئی

جمله‌ی هشتم: [آن] هست، یعنی آن وجود دارد. دو جزئی (ناگذر)

۹۶- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. [انس و الفت انسان با ... گروه نهادی] [برخاسته از... : گروه مسندی] [است: فعل،

بنابراین جمله‌ی اول سه جزئی گذرا به مسند است.] [هنر: نهاد، آدمی: مفعول، به شناخت سرچشمه‌ی زیبایی: گروه

متممی، فرا می‌خواند: گروه فعلی، بنابراین جمله، چهار جزئی گذرا به مفعول و متمم است.] [نهاد: محذوف، روح

سرکش او را: گروه مفعولی، به آرامش: گروه متممی، می‌رساند: گروه فعلی، نتیجه: جمله، چهار جزئی گذرا به مفعول

و متمم است.]

۹۷- گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. واژه‌های مرکب عبارتند از: الف) جهان‌گیر ج) پر جوش د) سرنوشت

۹۸- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. درگزینه «۴» املاي واژه «مفروضه غلط است. شکل درست آن «مشاعایا مفروزا»

۹۹- گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. معنی درست واژه‌ها: (مهبط: جای پایین رفتن) (فوه: دهان) (باره: اسب) (وری: مردم)

۱۰۰- گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. اسم‌ها عبارتند از: شخصیت، سبزه، روش، سحرگاه، کشتی‌بان، سرخک، نامواره، تیغه (۸

مورد)

صفت‌ها عبارتند از: روان، شبانه [صفت / قید]، بینا، خیریه، گرفته، نامور، تومند (۷ مورد)